

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1828.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εξ Αιγίνης, 5 Δεκεμβρίου.

Πρὸ ἡμερῶν ἤλθον εἰς Πόρον ἐξ Ἀλεξανδρείας δύο Γαλλικὰ βρίκια, ὑπὸ τὴν σκέπην ἑνὸς πολεμικοῦ τῆς αὐτῆς σημαίας, φέροντα περὶ τοὺς 260 αἰχμαλώτους Ἑλλήνας.

Λέγεται ὅτι ὁ εὐσπλαγχνικώτατος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας προσδιώρισε μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα (100,000 Τάλαρα) εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐξανδραποδισμένων Ἑλλήνων, καὶ φαίνεται ὅτι οἱ ἄνω εἰρημένοι ἐξηγοράσθησαν ἐξ αὐτῶν τῶν χρημάτων.

Ἦρχισαν βαθμῶν νὰ ὀργανίζονται αἱ ἀπελευθερούμεναι ἐπαρχίαι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ οἱ λαοὶ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀσφάλειάν των ἀπονέμουνσι δικαίως τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς αἰτίους τῆς σωτηρίας των. Τὸ ἐξῆς ἐγγράφον τῆς δημογεροντίας τῆς Λεβαδίας μαρτυρεῖ τρανῶς τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων.

Ἐξοχώτατε καὶ Σ. Κυβερνήτα,

Ἡ ἐξῆς τελευταῖον ἡ πολυπαθὴς Λεβαδία τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὰ ἱερὰ σφάγια τῆς, ὅσα προστεφέρθησαν πρόθυμα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν συνέπειαν τοῦ πολυχρονίου πολέμου, ἐξελέοντο εἰς τὰς στιγμὰς αὐτὰς, καὶ μετὰ τῶν τότε τῶν θλιβερῶν ἐντυπώσεων τῆς βαρβάρου μάστιγος οἱ τεθλιμμένοι γονεῖς εὐαρεστεῦνται εἰς τὰ ἐρείπια τῶν οἰκῶν των μὲ τὰ λείψανα τῆς σφαγῆς καὶ τῆς αἰχμαλωσίας, οἱ φιλόπονοι γεωργοὶ ἐπαναλαμβάνουσιν τὸ ἄροτρον εἰς τὰς χερσθεῖστας πεδιάδας των, καὶ οἱ βασιζόμενοι ποιμένες ἀποφεύγοντες τὰ βάρη τοῦ χειμῶνος εἰς τὰ πλεόν ὑψηλὰ καὶ δύσβατα ὄρη, καταβαίνουσιν ἀνύποπτοι εἰς τοὺς εὐκράτους κάμπους διὰ νὰ δώσωσι χλόην εὐθαλῇ εἰς τὰ ὀλίγα ποιμνιά των. Ἡ ῥάβδος τῶν τυράννων συγκεντρύνουσα εἰς ἑαυτὴν ὅλην τὴν αὐθαίρετον ἐξουσίαν ἔπαυτε πάρχυντα νὰ ματιγῇ ἡ τιμὴ τῶν οἰκογενειῶν ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον τῆς Ἀσιατικῆς τρυφῆς ἢ ἀθωότης πηδᾷ μὲ πρόσωπον χαροπὸν τὰ σπῆλαια, τὰ μόνα καταφύγια τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀσφαλισμένης, καὶ ὅλοι οἱ ἐγκατοικοὶ, ἐν ᾧ ἐπρότμενον ἡμερόνυκτα βοηθοὺς τοὺς συμπολίτας των, σηκώνουσιν ἤδη ἱκετίδας τὰς χεῖράς των πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοὺς ἐλευθερωτάς των.

Ἐν ὀνόματι τούτων ὅλων σπεύδωμεν οἱ ὑποφαινόμενοι νὰ διακηρύξωμεν τὴν βαθεῖαν καὶ ἀθάνατον εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς Σεβαστοὺς Μονάρχας, οἱ ὅποιοι κατὰ φιλανθρωπὸν ἀπόφασιν διακρίνουσαν μονίμως τὸν τρέχοντα αἰῶνα στερεοῦναι τὴν πολιτικὴν ὑπαρξίν ὅλης τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ προσφέρωμεν πρὸς τὴν Ἐξοχότητά της τῶν Σεβαστῶν Κυβερνήτην μας τὰς ἀπειροὺς εὐχαριστήσεις διὰ τὰς ὁποίας ἐλάβετε μεγάλας προσπαθήσεις εἰς τὴν ἐλευθέρωσιν των. Εἰμεθα ὑπόχρεοι ὅχι ὀλιγώτερον νὰ ὁμολογήσωμεν πρὸς τὴν Ἐξοχότητά της τὰς εὐκρινεῖς εὐχαριστήσεις εἰς τὸ στρατηγικὸν πολίτευμα τοῦ Στρατάρχου, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἔπαθε καί τις ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους ἐκ μέρους τῶν ἀγριωμένων Τούρκων, καὶ εἰς τὴν τελείαν εὐταξίαν τοῦ στρατοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπρεξενήθη οὐδὲ μικρὰ ζημία, ἢ βάρος. Ἡ διαγωγή αὕτη ἐμφυχώνει σημαντικὰ τοὺς ἐγκατοίκους, καὶ διαβεβαιώνει στερεὰν τὴν ἀξίωσιν τῆς τωρινῆς καταστάσεώς των.

Παρακαλοῦμεν, Ἐξοχώτατε! νὰ δεχθῆτε εὐμενῶς τὰς καθαρὰς ἐκφράσεις τῆς εὐγνωμοσύνης ὅλων τῶν ἐγκατοίκων, καὶ νὰ συγκατατεθῆτε, διὰ νὰ μᾶς ἀξιώσητε τὰς Σ. Διαταγὰς Σας, ἐν ᾧ εἰμεθα,

Ἐν Λεβαδίᾳ, τὴν 23 Νοεμβρίου 1828.

Οἱ Εὐπειθέστατοι Προσωρ Δημογέρ. Λεβαδίας

Λαμπρὸς Νάκος.

Ἰωάννης Ἀλεξανδρου.

Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς.

Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου.

Ὁ Γραμματεὺς

Νικηφόρος Παπαδόπουλος.

Διὰ νὰ λάβωμεν ἀκριθεῖς τινὰ ἰδέαν τῶν προδῶν, διὰ τῶν ὁποίων βελτιοῦνται καθημέριον ἡ δημόσιος ἐκπαιδεύσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀρκεῖ νὰ συγκρίνωμεν τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κατὰστασιν αὐτῆς μὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως μάλιστα τοῦ Ἐξοχωτάτου Κυβερνήτου. Διὰ νὰ κάμωμεν δὲ τοῦτο, δὲν ἔχομεν εἰμὴ ν' ἀναφερθῶμεν εἰς σημείωσιν τινὰ, τὴν ὁποίαν πρὸ καιροῦ ἐδημοσίευσεν διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Μελέσεως ὁ φιλέλληνας Κύριος D...e μετὰ τὴν περιήγησιν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦτο διετάχθη παρὰ τῆς Α. Ἐ. νὰ κάμῃ εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.

Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη ἐγένετο εἰς Αἶγινα, Τύδραν, Κίμωλον, Μῆλον, Νάξον, Πάρον, Πόρον, Σαντορήνην, Σκόπελον, Σέριφον, Σίφνον, Σύκινον, Σκιάθον, Σκύρον, Σπέτσας, Θερμιά, καὶ Ζέαν. Τὰ ληφθέντα ὑγειονομικὰ μέτρα διὰ τὴν τότε ἐπισυμβᾶσαν παιώλην ἐμπόδισαν τὴν ἐξακολουθήσιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν νήσων. Ἰδοὺ δὲ αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας συνάγει ὁ εἰρημένος φιλέλληνας.

Κατὰ τὴν ἀγὴν τοῦ παρελθόντος Μαΐου αἱ νῆσοι αὗται εἶχον 92 σχολεῖα φοιτῶμενα συνάμα ἀπὸ 2,333 μαθητῶν ἡλικιωμένους ἀπὸ 5 ἕως 30 χρόνων. Ἐκ δὲ τῶν σχολείων τούτων 23 ἠκολούθησαν τὴν Διαγκαστρικὴν μέθοδον καὶ παρῆχον 969 μαθητάς.

Ἐκ τῶν 92 σχολείων, 13 μόνον εἶχον τὴν ἀρχὴν των ἀπὸ τῆς Τυρκερικῆς δυναστείας, 57 εἶχον ἀνελθῆναι ἀφ' ὧν

διακηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία [Μαρτίου 1821] μέχρι τῆς ἐλευσεως τοῦ Κυβερνήτου [12 Ἰανουαρίου 1828], καὶ αἱ λοιπὰ 22 ἐσυστήθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης, μέχρι τῆς ἀπ' Μαΐου.

Τὰ 13 σχολεῖα τῆς πρώτης περιόδου ἠκολούθουν ὅλα τὴν παλαιὰν μέθοδον, καὶ ἐφοιτῶντο συνάμα ἀπὸ 296 μαθητῶν. Ἐκ δὲ τῶν 57 σχολείων τῆς δευτέρας, 43 ἠκολούθουν ὡσαύτως τὴν παλαιὰν μέθοδον, τὰ δὲ λοιπὰ 14 ἠκολούθουν τὴν νέαν κατὰ τὸ Δέσπωμα τῆς ἐν Ἀστρεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· καὶ ἐκεῖνα μὲν ἐφοιτῶντο ἀπὸ 829 μαθητῶν, ταῦτα δὲ ἀπὸ 557, ἐξ ὧν ἐγένετο τὸ ὅλον 1,386 μαθητῶν τὰ σχολεῖα τῆς δευτέρας περιόδου. Εἰς δὲ τὴν τρίτην συστηθῆναι 9 καταστήματα ἀλληλοδιδασκτικὰ, τὰ δὲ λοιπὰ 13 ἠκολούθουν τὴν παλαιὰν μέθοδον· καὶ ταῦτα μὲν ἐφοιτῶντο ἀπὸ 239 μαθητῶν, ἐκεῖνα δὲ ἀπὸ 412, ἐξ ὧν ἐγένετο τὸ ὅλον 651 διὰ τὰ σχολεῖα τῆς περιόδου ταύτης.

Παρατηρητέον δὲ ὅτι αὐτὲ κατὰ τὴν μίαν, αὐτὲ κατὰ τὴν ἄλλην τῶν δύο τελευταίων περιόδων τὰ νέα σχολεῖα ἐγίνοντο διὰ τῆς ζημίας τῶν προϋπαρχόντων, τὰ ὅποια ἐξ ἐναντίας ἔλαβον ἀμιλλώμενα ἐπαισθητὴν αὐξήσιν.

Καὶ ὥτως τὰ ἐκ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, πρὶν ἐρχόμενα σχολεῖα, ὅταν ἐξήφθη ἡ ἐπανάστασις, δὲν ἐφοιτῶντο εἰμὴ ἀπὸ 251 παιδῶν, ἀριθμὸν αὐξηθέντα ἀπὸ 25 ἐπὶ τῆς δευτέρας περιόδου, καὶ ἐπὶ τῆς τρίτης ἀπὸ 20, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἦσαν ἑφηβοί.

Τὰ 57 πάλιν σχολεῖα τὰ ἐπὶ τῆς ἐπανάστασεως λαβόντα ἀρχὴν δὲν εἶχον ἀκόμῃ εἰμὴ 1,124 μαθητῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς τρίτης περιόδου, καὶ κατὰ τὴν διάρκειάν τῆς εἶχον προστεθῆ εἰς αὐτοὺς ἕτεροι 262, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὗρισκοντο ἀκόμῃ πολλοὶ ἑφηβοί.

Σημειωτέον δὲ ὅτι, ἐὰν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν δύο πρώτων περιόδων ἐπολλαπλασιάσθῃσαν τοιούτῳ τρόπῳ οἱ μαθηταὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς τρίτης, τοῦτο δὲν εἶχεν ἐμποδίσει, ὥστε τὰ κατὰ τοὺς τρεῖς καὶ ἡμισυ μῆνας αὐτῆς συστηθέντα σχολεῖα ν' ἀποκτήσουν, μετὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον ἐκεῖνο διάστημα, 651 μαθητῶν, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἦσαν ἡλικίας 20 ἕως 30 χρόνων.

Ἡ Τουρκικὴ λοιπὸν περίοδος παρείχε 251 μαθητῶν, ἡ τῆς ἐπανάστασεως 1,149, καὶ ἡ τελευταία 933.

Τὰ καθολικώτερον καὶ μᾶλλον διδασκόμενα μαθήματα ἦσαν τὸ Ἀναγινώσκειν, τὸ Γράφειν, ἡ Νεοελληνικὴ γλῶσσα, ἡ παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία, ἡ Ἀριθμητικὴ καὶ ἡ Γεωγραφία.

Εἰς πολλὰ σχολεῖα ἐδιδάσκετο ἡ Γαλλικὴ, ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Εἰς ὀλίγα ἐδιδάσκετο ἡ Λατινικὴ καὶ ἡ Γεωμετρία, καὶ εἰς τὰ πλείοτα, ἡ Θεολογία, ἡ Μεταφυσικὴ, ἡ Φυσικὴ καὶ ἡ Χημεία. Ἀλλὰ τὰ μαθήματα ταῦτα ἦσαν τόσον ἐπιπόλαια, καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ τόσον ὀλίγον συντηρησμένα, ὥστε τὰς ὑπαρχούσας γνώσεις, ὥστε μὴ ὅλην τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν πολλῶν ἐπιστημῶν, τὰς ὁποίας ἐφήπτοντο, δὲν δέλω λαλήσει τι πλέον περὶ αὐτῶν ἐνταῦθα.

Ἐπειδὴ ἡ Ἀνάγνωσις, ἡ Γραφή, καὶ ἡ Νεοελληνικὴ γλῶσσα δὲν ἐδιδάσκοντο εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μιᾶς τῶν τριῶν περιόδων μὲν τρόπον μᾶλλον ἀξιοσημείωτον, ἢ εἰς τὰ τῶν ἄλλων, δὲν δέλω ὁμιλήσει οὔτε περὶ αὐτῶν εἰς τὸν ὁποῖον κάμνω παραλληλισμὸν τῆς εἰς ἐκάστην τῶν περιόδων τούτων ἰδίας διδασκαλίας. Ἡ Ἀριθμητικὴ μόνον, ἡ Γεωγραφία, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία, ἡ Γαλ-

λικὴ, ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικὴ φαίνονται εἰς αὐτὰ.

Ἡ πρώτη περίοδος, ὡς εἶδομεν, ἀφίνε 13 σχολεῖα. Ἡ Ἀριθμητικὴ ἐδιδάσκετο εἰς 5, ἡ Γεωγραφία εἰς 2, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία εἰς 4, ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἰταλικὴ εἰς ἓν.

Ἡ δευτέρα περίοδος παρείχε 57 σχολεῖα. Ἡ Ἀριθμητικὴ ἐδιδάσκετο εἰς 40, ἡ Γεωγραφία εἰς 20, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία εἰς 37, ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἰταλικὴ εἰς 7.

Ἡ τρίτη εἶχεν 22 σχολεῖα. Ἡ Ἀριθμητικὴ ἐδιδάσκετο εἰς ὅλα, ἡ Γεωγραφία εἰς 15, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία εἰς 17, ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἰταλικὴ εἰς 4, ἡ Ἀγγλικὴ εἰς δύο.

Ὁ λόγος εἶναι ἐνταῦθα μόνον περὶ τῶν σχολείων τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰς νήσους, ὅταν ἐγείνεν εἰς αὐτὰς ἡ ἐπίσκεψις, καὶ οὐδαμῶς περὶ τῶν προϋπαρχόντων ἢ τῶν μετέπειτα συστηθέντων, ὁποιασδήποτε περιόδου καὶ ἂν ἦσαν.

Ἀλλ' ὅμως εἶναι δύο, τὰ ὅποια δὲν δέλω παρασιωπήσει, ἂν καὶ δι' ὀλίγου ὑπάρξοντα ἔπαυσαν πρὸ πολλοῦ.

Ταῦτα δὲ τὰ σχολεῖα ἦσαν ἐν μὲν τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς Μεθόδου, ἕτερον δὲ τῆς Ναυτικῆς.

Εἰς τὴν πρώτην τῶν δουλικῶν εἰς τοὺς χρόνους, θέλει κατατάξει αὐτὰ εἰς τὴν Τουρκικὴν περίοδον, διότι συνεστήθησαν δέκα ὀκτὼ σχεδὸν μῆνας πρὸ τῆς διακηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἀλλ' ὅμως δὲν πρέπει νὰ γνωρίζομεν μᾶλλον δι' αὐτὰ χάριτας εἰς τὴν ἐπανάστασιν; Καὶ τῶνόντι, ὅταν ἡ Ἑλλὰς συνεσχετίσθῃ ὡς μετὰ τὴν ἐκπεπολιτευμένην Εὐρώπην, δανεισθεῖσα παρ' αὐτῆς τὰ δύο ταῦτα καταστήματα, ἡ ἐπανάστασις εἶχε γένῃ ἡθικῶς. Τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τὴν ὁδήγει ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, τὴν προητοίμαζε· ἔκτοτε. Μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, ἡ εἰσαγωγὴ τῶν δύο τούτων σχολείων ἦτο πρᾶξις ἐκ τῶν μάλιστα ἐπαναστατικῶν. Τὸ νὰ καταφέρῃ τις τόσον φοβεράν πληγὴν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ἀμαθίας, ἥτο τὸ αὐτὸ καὶ νὰ διακηρύξῃ ῥητῶς ὅτι προητοίμαζετο νὰ συντρίψῃ τὸν πολιτικὸν ζυγόν, τοῦ ὁποίου ὅλη ἡ δύναμις προήρχετο ἀπὸ τὸν πρῶτον.

Τὰ δύο λοιπὸν ταῦτα σχολεῖα ἀνήκουν προφανῶς εἰς τὴν ἐπανάστασιν, ἀλλ' ἂς τὰ θεωρήσωμεν ὡς μεταδεδομένα.

Τὰ ὑπομνήματα, τὰ ὅποια ἀνέγνομεν, ἀποκαλύπτουσιν σειρὰν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὅποια παραδληθέντα δίδουν πολλὰ ἀξιοσημειώτους παρατηρήσεις.

Οὕτω, λόγου χάριν, ἐὰν τις θεωρήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν σχολείων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς ἐκάστην τῶν τριῶν περιόδων, βλέπει,

ὅτι ἡ Τουρκικὴ δυναστεία ἐπικρατήσασα 367 ἔτη δὲν ἀφίνει, κατὰ τὸν μέσον ὅρον, εἰς τὰς προειρημένας νήσους οὔτε ἐν σχολείῳ τῆς παλαιᾶς μεθόδου ἀνὰ ἐκάστην αὐτῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὁμοῦ λαμβανομένης 17 ἀφίνει μὴ ὅλα ταῦτα ἐν μὲν τὸ ἀνάλογον 20 μαθητῶν ἀνηλίκων ἀνὰ ἐκάστην τριακονταετηρίδα τῆς διαμονῆς τῆς.

Καὶ ἰδοὺ ὅτι εὐθὺς μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν 367 γραμματοφθόρων τούτων χρόνων, ἡ περίοδος τῶν ἐπὶ τῆς ἐπανάστασεως ἐτῶν διανυσθέντων ὑπὸ τοὺς αἰωνεὺς τῆς ἀθλιότητος καὶ ἀναρχίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν τῆς γενωμέτης ἐλευθερίας, δίδει, κατὰ μέσον ὅρον, 3 νέα σχολεῖα εἰς ἐκάστην τῶν νήσων τούτων, καὶ εἰς τὰς 17 ἄνδρ. 2 σχολεῖα καὶ 37 τοῦλάχιστον μαθητῶν ἀνὰ ἐκάστην τριμήνιον τῆς διάρκειας τῆς.

Καὶ ἰδοὺ πάλιν ὅτι, χωρὶς ἀκόμῃ ὁ Κυβερνήτης νὰ λάβῃ αἰφρόν νὰ θεωρεῖται κάμμιαν πληγὴν, οὔτε νὰ ἐλαττώσῃ ταισθητῶς τὴν ἀθλιότητα, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς ὁποίας ἐμνέει εἰς τὸν λαὸν ἐμπιστοσύνης, οἱ τρεῖς καὶ ἡμισυ πρῶτοι ἡμέρες τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι διαμονῆς του δίδουν εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς νήσους ἀριθμὸν σχολείων αἰώτερον πλέον ἢ κατὰ τὸ τέταρτον τοῦ ἰδίου αὐτῶν, καὶ τὸ ἀνάλογον 2 σχολείων καὶ 89 μαθητῶν, τῶν πλειοτέρων ἐφήδων, ὅχι πλέον, καθὼς τὴν προηγηθεῖσαν περιόδον, ἀνὰ ἐκάστην τριμηνίαν, ἀλλὰ ἀνὰ ἐκάστην δεκάδα τῆς διαρκείας του.

Ἡ σύγκρισις τῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα ἐδιδάσκοντο ἐφ' ἐκάστης τῶν τριῶν περιόδων, δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐκπολητική.

Διότι ἡ Ἀριθμητικὴ δὲν ἐδιδάσκετο εἰμὴ εἰς τὰ 2|5 τῶν ἐκ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας καταγομένων σχολείων ἐδιδάσκετο δὲ ἤδη εἰς πλέον ἢ τὰ 3|4 τῶν τῆς ἐπαναστάσεως σχολείων καὶ ὅλα τὰ τῆς τρίτης περιόδου εἶχον τὸ πολῦτιμον τοῦτο μάθημα.

Ἡ παλαιὰ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ Ἱστορία ἐδιδάσκοντο μόνον εἰς τὸ 1|3 τῶν σχολείων τῶν ἐκ τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς ὄντων, εὐθύς δὲ εἰσῆχθησαν εἰς τὰ 2|3 τῶν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ εἰς τὰ 3|4 τῶν τῆς τρίτης περιόδου.

Ἡ Γεωγραφία δὲν ἐδιδάσκετο εἰμὴ εἰς τὸ 1|6 τῶν τῆς πρώτης περιόδου σχολείων εἰς πλέον ἢ τὸ 1|3 τῶν τῆς δευτέρας, καὶ εἰς τὰ 2|3 τῶν τῆς τρίτης.

Ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἰταλικὴ γλῶσσα ἐσπουδάζοντο μόνον εἰς τὸ 1|12 τῶν σχολείων τῶν ἐκ τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ 1|8 τῶν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ εἰς τὸ 1|5 τῶν τῆς τελευταίας περιόδου, τῶν ὁποίων τὸ 1|11 εἶχεν ἐπιπλέον καὶ τὴν μάθησιν τῆς Ἀγγλικῆς. [Τὰ λοιπὰ ἐφεξῆς.]

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΣΥΡΑΣ.

Κατὰ συνέπειαν τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως τοῦ Κομισαρίου καὶ Συντύχων τοῦ χρεοκοπήσαντος Ἰωάννου Μαυρίκου, διατάσσεται ὁ ῥηθεὶς ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρων νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ μὴ παρρησιαζόμενος θέλει κριθῇ κατ' ἐρήμην δίκην.

Προσκαλοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ ἐνταῦθα εὐρισκόμενοι κρεδιτόροι τοῦ χρεοκοπήσαντος νὰ παρρησιασθῶσιν ἐν διαστήματι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἐκτὸς ταύτης τῆς νήσου, ἐν διαστήματι εἰκοσιμῶν ἡμέρας Παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, εἶναι ἀπαράδεκτος κάθε παρρησίασις.

Προσκαλῶν τὸν Ἐφημεριδογράφον νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα του τὴν ἀνωτέρω πρόσκλησιν, Τῇ 24 Νοεμβρίου 1828, Σύρα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου
Κυρίτσης Μαργαρίτου.

* Ἀν ἐπρωσπαθήσαμεν πάντοτε, ὅσον τὸ δυνατόν, ν' ἀποφύγωμεν τοῦ νὰ καταχωρῶμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας ἄρθρα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν δυνάμεθα μὲ θάρρος νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, δὲν ἠρνήθημεν ὅμως τὸ ὄργανον τοῦτο τῆς δημοσιότητος καὶ εἰς τοὺς ὅσοι ἔχουν νὰ ὑπερασπισθῶσι τι τῶν τιμαλφεστέρων δικαιῶν, τὰ ὁποῖα σέβονται ἀμοιβαίως εἰς ὅλας τὰς εὐνομιμμένας πολιτείας. Εἰς τοιαύτην περίστασιν εὐρέθημεν, ὅταν προσεκληθῆμεν ὑπὸ δύο διαφερομένων νὰ κοινοποιήσωμεν τὰ ἐφεξῆς ἐγγράφα των.

Κύριε Π. Νικολαΐδη.

Τὴν παρελθούσαν δευτέραν μοὶ ἐπαραινέθητε, διότι σὰς εἰπώθη ὅτι ἄρθρον τι ἐναντίον σας καταχωρίσθην εἰς τὸν Ταχυδρόμον τῆς Σμύρνης ἐστάλη παρ' ἐμοῦ εἰς αὐτόν. Ἀληθεύει μὲν ὅτι ἐλάβετε τὴν εὐγένειαν νὰ δείξητε ὅτι δὲν τὸ πιστεύετε, καὶ ὅτι φιλικῶς μᾶλλον θάρρει φερόμενος μοὶ τὸ ἐλέγετε. Ἀφ' οὗ σὰς τὸ εἶπαν ὁμῶς, πάντοτε ὑπάρχουσιν οἱ ὁποῖοι τὸ φρονοῦν, ἢ εὐαρεστοῦνται κηρύττοντες κατ' ἐμοῦ συκοφαντίας. Ἦθελε μὲ μέλει μόνον ἕως εἰς κάποιον βαθμὸν, ἐὰν ἐκατηγοροῦμένη ὡς πέμψας ἄρθρον τι ἐναντίον σας εἰς ὁποιαδήποτε ἄλλην ἐφημερίδα εἰς τοιαύτην τινὰ περίστασιν ἢ ὑπόληψιν, τὴν ὁποίαν ἔτρεφα πρὸς τὸ ὑποκείμενόν σας. Ἦθελε μὲ παρακινήσει ν' ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν σας ἢ θελα σὰς πείσει ὅτι ποτὲ δὲν ὀμίλησα εἰς τὰ κοινὰ διὰ τοῦ τύπου εἴτε ὑπὲρ, εἴτε κατὰ κανόνος εἰμὴ φανερά καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος συνέταττα, ἢ συντάττω ἀκόμῃ πέντε ἡδὴ ἔτη ἢ θελα σὰς κάμει νὰ αἰσθανθῆτε ὅτι οὔτε ἤλθε καὶ εἰς τὴν ἀκοήν μου νὰ ἐλάβετε ποτὲ παραμικρὰν σχέσιν μετὰ πειρατῶν, οὔτε εἶχα παραμικρὰν προσωπικὴν αἰτίαν διὰ νὰ σὰς μισήσω τόσον, ὥστε ν' ἀμαυρώσω τοικυτοτρόπως τὴν ὑπόληψίν σας, ἂν καὶ ἤμην ποτὲ ἱκανὸς νὰ κάμω τι τοιοῦτον, καθότι τέλος πάντων, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχε κάμμία πολλὰ στενὴ σχέσις ἀνάμεσόν μας, εἶχομεν ὅμως ἀρεκτὴν φιλίαν, καὶ δὲν εἶχομεν καὶ διαφερεθῇ συναλλήλως ποτὲ, ὥστε νὰ κατατρεχθῶμεν ἀμοιβαίως.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐναντίον σας ἄρθρον κατεχωρίσθη εἰς ἐφημερίδα, τῆς ὁποίας οἱ συντάκται καὶ οἱ ἀνταποκριταί, εἰ μὲν εἶναι ἄλλοθεν εἰς, ὑπάρχουν οἱ θανασιμώτεροι ἔχθροι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ ἀγῶνός των εἰ δὲ καὶ εἶναι Ἕλληνες, ἢ προσκολλημένοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου οἱ πλέον ἐδελυροὶ προδόται, ἦτον εὐκολόν νὰ καταλάβητε, εἴτε ὡς Ἕλληνα θεωρῶν με, εἴτε ὡς ξένον, ὅτι δὲν ἤθελα ἀδιαφορήσει ποτὲ εἰς τοιαύτην κατηγορίαν, ἀλλ' ὅτι πάντοτε ἤθελα ἐπιμείνειν ν' ἀναβῶ ἕως τὴν πηγὴν τῆς συκοφαντίας ταύτης. Διὰ τοῦτο σὰς ἐδηλοποιήσα ἀμέσως ὅτι εἶχατε ἀπαραίτητον χρέος νὰ μοὶ φανεράσσητε τὸ ὄνομα τοῦ ὅστις παρ' ὑμῖν μ' ἐκατηγόρησεν. Ὁ Κύριος Διονύσιος Ὀρφανός, ὅστις ἤλθε πρὸς ἡμᾶς καθ' ἣν ὥραν ἐσυνωμιλούσαμεν, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀνέλαβα ἐγὼ τὴν ὀμιλίαν μας, τὴν ὁποίαν ἡ τιμιότης σας εἰς τὸν ἐρχομόν του διεκόψατε εὐπρεπείᾳ [delicatesse] ἴσως φερόμενος, ἐσυμφώνησεν ἐνώπιόν σας, ὅτι δὲν ἠμπορούσατε ν' ἀρνηθῆτε τὴν αἰτησίαν μου ἐναντιώθητε μ' ὅλον τοῦτο ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, τέλος ὅμως ἐσυμφωνήσατε διὰ νὰ τὸ κάμῃτε, ἀφ' οὗ θαύνητε περισσύτερον τὸ πρᾶγμα, καὶ ὀμίλησθε πάλιν μὲ τὸν κατήγορόν μου. Ἀφ' οὗ εἰς μάτην ἐπρόσμεινα τὴν τρίτην καὶ τὴν τετράδα, παρεκάλεσα τὸν Κύριον Ὀρφανόν, ὅστις ἔλαβε τὴν καλοσύνην νὰ σὰς εἰδοποιήσῃ πάλιν τὴν στερεὰν ἀπόφασίν μου διὰ νὰ σὰς ζητήσω δημοσίως τὸ ὄνομα τοῦ κατηγόρου μου, ἐὰν ἀκόμῃ ἐπιμείνετε νὰ τὸ κρίνητε.

Τὴν πέμπτην, τὴν αὐγὴν, ἔλθων εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅπου ἦτον καὶ ἄλλος τις καὶ ἐζητήσατο νὰ μοὶ ὀμιλήσῃτε κατὰ μόναν, ἐγὼ δὲ σὰς ἀπεκρίθην ὅτι, ἐὰν ἦτον διὰ τῆς ὑπόθεσιν τοῦ γνωστοῦ ἀδικοῦ, μακρὰν τοῦ νὰ θελήσω μυστικότητα, ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ ἐδύναντο νὰ μᾶς ἀκρι-

σὺ δὲ ὅλη ἡ Αἴγινα, καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάς, καὶ ὅτι ἄλλο δὲν εἶχαι νὰ κάμῃτε παρὰ νὰ μὲ δηλοποιήσητε τὸ ὄνομα τοῦ συκοφαντοῦ μου· τότε λαβὼν ἐλευθέρως τὸ ἀναιδέστερον ἀρνητικὸν ὕψος δι᾿ ἡσυχυρίσθητε ὅτι ποτὲ δὲν μὲ εἶπατε νὰ μὲ κατηγορήσῃτε κανεῖς· ἐγὼ εἰς ταῦτα ἀπεκρίθην ὅτι ψεύδεσθε, σεῖς κατὰ τοῦτο ἐπειράχθητε· ἦτον ὅμως ἀμάχημα ἐδικόν σας, καθότι ἐγὼ δὲν ἡμποροῦσά ποτε νὰ ἐννοῶ ὅτι λαλεῖτε τὴν ἀλήθειαν, καθ' ἣν στιγμὴν σεῖς πρῶτος καὶ ἀδίκως ἐπαριστάνετε ἐμὲ ψεύστην, ἀρνούμενος τὸ ὅτι δικαίως ἐγὼ ἐβεβαίονα ὅτι μὲ εἶπατε, καὶ μὲ εἶπατε ἐν ὧπιον τοιοῦτου ἀξιопίπτου μάρτυρος, ὁποῖος εἶναι ὁ Κύριος Ὁρφανός. Τέλος πάντων ἀνεχωρήσατε ἀπὸ τὸ οἰκημιά μου, ὅπου ὅμως ἐπεστρέψατε ὀλίγην ὥραν ἔπειτα, μόνον διὰ νὰ ἐπαναλάβῃτε ὅτι ἐπιμένετε εἰς τὰς ἰδέας σας καὶ ὅτι ἡμποροῦσα τόσον διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅσον καὶ διὰ τῶν κριτηρίων ν' ἀπαιτήσω παρ' ὑμῶν ὅποιανδήποτε διασάφισιν· ἐγὼ δὲ τότε σὰς εἶπα ὅτι ἡμπορούσατε νὰ μὴν λάβῃτε τοιοῦτον κόπον, καθότι ἡ περὶ τούτου ἀπόφασίς μου σὰς ἦτον προλαβόντως γνωστὴ, οὐδὲ παραμικρὸν δικαίωμα εἶχετε διὰ νὰ ἐμποδίσῃτε τὴν ἐκτέλεσίν της.

Σὰς δηλοποιῶ λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ ὅτι, καθ' ὅσον ἐπιμένετε εἰς τὸ νὰ μὴν μοὶ φανερῶσητε ἐγγράφως τὸ ὄνομα τοῦ τολμήσαντος νὰ μὲ κατηγορήσῃ, θέλω εἰσβαῖν ἀναγκασμένος νὰ σὰς θεωρήσω ὡς τὸν μόνον πλαστοεργὸν τῆς συκοφαντίας ταύτης, καὶ νὰ σὰς σύρω ὡς τοιοῦτον ἐν ὧπιον τῶν Δικαστηρίων, εὐθὺς ὅτε συστηθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα Δικαστήριον ἀνῆκον διὰ νὰ μᾶς κρίνῃ.

Προσφέρω τὴν φωνὴν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐφημερίδος [τῆς Ἑλλ. Μελλίσσης] εἰς σὰς, καὶ εἰς ὅποιον δῆποτε ἄλλον ἔχοντα τὴν νὰ προτείνῃ κατὰ τῶν ὅσα ἐξέθεσα εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν μου, πάντοτε ὅμως, ἐν ὅσῳ μὲ ὑποχρεόνετε νὰ τρέφω περὶ τοῦ ὑποκειμένου σας τοιαύτην ὑπόληψιν, ὅποιαν μ' ἔκαμε νὰ συλλόβω ἢ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διαγωγή σας, εὐκολον εἶναι νὰ πιστεύσῃτε ὅτι οὔτε φίλος σας, οὔτε δεῦλός σας δύναμαι νὰ κηρυχθῶ.

Ἐν Αἰγίνῃ, τῇ 3 Νοεμβρίου 1828.

Ἰωσήφ Ν. Κιάππε.

Πρὸς τὸν Συντάκτην τῆς Μελλίσσης.

Πρὸ τεσσάρων περίπου ἐβδομάδων μ' ἐπλησίασες καθ' ὅδον διαβαίνοντα, καὶ ἀφοῦ συνδιελέχθημεν περὶ πραγμάτων τινῶν, συνέπεσεν ἐπὶ τέλους λόγος καὶ περὶ τοῦ Ταχυδρόμου τῆς Σμύρνης, ὅστις ἀσυλλογίστως καὶ ἀνεξετάστως καταβοᾷ ἤδη πρὸ καιροῦ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ὁμογενῶν μου, χωρὶς νὰ αἰσθάνε-

ται παντελῶς, ὅτι ἡ εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται κατὰ κακὴν τύχην του θείας παριστάνει αὐτὸν μερολήπτην καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, καὶ ἐπομένως, ὅτι δὲν δύναται τις (μὲ νοῦν ἄνθρωπος) νὰ τὸν πιατεύσῃ καὶ ἀλήθειαν αὐτὸν ἐλάλῃ. Εἰς τοιαύτην περίστασιν μὲ διέκαψες εἰπὼν, ὅτι οὐδεμία εἶναι ἀμφισβησία ὅτι ἐνταῦθα μάλιστα εἰς Αἴγινα χαλκεύονται ἅπασαι αἱ συκοφαντίαι, μὲ τὰς ὁποίας ὁ Ταχυδρόμος στολίζεται καθεκάστην. — Ναι (σὲ ἀπεκρίθην), ἐγὼ αὐτὸς εἰμὶ τοῦ φρονημα-τος τούτου· τὸ παράδοξον ὅμως εἶναι [ἐξηκολούησα] ὅτι ὁμοῦ μὲ τὸν Λυστριακὸν ἀντιπρόξενον Κ. Γρόπιους, τὸν ὁποῖον θέλουν ὡς πρωταγωνιστὴν, καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν γραμματέα τούτου, τὸν Κ. Γ. Παπᾶ-Μανόλην, συγκατατάττουν συγχρόνως καὶ σὲ αὐτόν· ἤγουν ὅτι σεῖς εἰσβαῖν οἱ ἀνταποκριταὶ τοῦ ῥηθέντος Ταχυδρόμου, οἵτινες μὲ τὴν χολὴν τοῦ φθόνου χρωματίζετε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνου τῶν πραγμάτων τὴν ὄψιν. Ταῦτα, ὅταν ἡκροάσθης, ἐτυγχίσθης, καὶ μετ' ἐπιμονῆς μὲ ἡρώτας παρὰ τίνος τὰ ἤκουσα. — Δὲν δύναμαι (ἀπεκρίθην) νὰ σὲ εἶπω τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ ὄνομα (ὡς καὶ τῶντι δὲν ἐνθυμύμην τότε πῶ καὶ παρὰ τίνος ἐλαλήθησαν, διότι οὔτε εἰς ἓν μόνον μέρος, οὔτε παρ' ἑνὸς μόνου ὑποκειμένου ἐλέχθησαν)· ὑπεσχέθην ὅμως νὰ ἐπαναπαύσω τὴν περιέργειάν σου ἄλλην φορὰν, καὶ σὲ ἄφησα.

Μὲ τὴν ἐφημερίδα σου τῆς 3 μηνὸς φθίνοντος, τὴν ὁποίαν σήμερον εἶδα κατὰ τύχην, ζητεῖς παρ' ἐμοῦ δημοσίως τὸ τοῦ κατηγοροῦ σου ὄνομα. Παρατηρῶ ὅμως ὅτι ἐνόθευτες ταῦτοχρόνως καὶ ἐμερίκευτες ὅσα ὡς ἀνωτέρω σ' ἐδιηγῆθην· τουτέστιν, ἐνῶ ἐγὼ σὲ εἶπα ὅτι ὁ Κ. Γρόπιους, ὁ Κ. Ππ. Μανόλης. [στοχάζομαι μάλιστα νὰ σὲ εἶπα καὶ τὸν Κ. Ρ. Διδάτον] καὶ σὺ, εἰσθε [ὡς ἤκουσα] τοῦ Ταχυδρόμου οἱ συνεργάται εἰς ὅσα αὐτοῦ δημοσιεύει γενικῶς κατὰ Ἑλλήνων· σὺ ἀπεσιώπησες ὅλα ταῦτα, καὶ λέγεις ὅτι ἐγὼ σ' ἐπαρπαυόμην διότι (ὡς μὲ εἶπον) ἔγραψες εἰς τὸν ἐρημέαν Ταχυδρόμον κατ' ἐμοῦ. Δὲν κρίνω εὐλογον νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα [τοῦλάχιστον πρὸς τὸ παρὸν] πᾶν ὅ,τι ἐξάγω μετὰ λόγου ὡς ἐκ ταύτης σου τῆς ἐκφράσεως, καὶ τὸ ὁποῖον δύναται ἀποχρώντως ν' ἀποδείξῃ ὅτι σὺ ἀληθῶς εἶσαι εἷς ἐξ ἐκείνων (ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ εἶναι), οἵτινες καταφέρονται κατὰ τῶν Ἑλλήνων διὰ τοῦ Ταχυδρόμου τῆς Σμύρνης. Κρίνω ἐπομένως καὶ περιττὸν νὰ σὲ εἶπω πλέον, αἱ ἐνθυμήθητι ἤδη, ἢ οὐχί, τὸ ὁποῖον ζητεῖς ὄνομα, διότι ἀπὸ τὴν σήμερον κατήγορός σου εἶμαι ἐγὼ, καὶ ἐγὼ θέλω ζητήσῃς ἐν καιρῷ λόγον τὸν πρέποντα ἀπὸ σέ, Κιάππε.

Ἐν Αἰγίνῃ, τὴν 27 Νοεμβρίου 1828.

Π. Νικολαΐδης.